

[Viggo Starcke.]

indføre altfor strenge eksamenskrav, altfor voldsomme krav til uddannelsen; et sådant uddannelsesnævn vil let forfalde til at stille så store og så absolutte krav som muligt og kan derigennem komme til at bremse op for tilgangen af sygeplejersker. Det, det gælder om, både indenfor sygeplejen og indenfor lægegerningen, er at forbinde kunsten og videnskaben til en harmonisk helhed. I tidligere tid var det jo særlig den menneskelige varme, den store, tålmodige offervilje fra sygeplejerskernes side, der kaldtes på. Det var især noget, der havde betydning i perioder, hvor selve behandlingen ikke havde så stor mulighed for at hjælpe; da var det det personlige kald, som fik en mængde kvinder til at påtage sig denne opslidende gerning.

Men i dag, da den tekniske kunnen spiller så enorm en rolle, må man passe på, at ikke en intellektuel kulde kommer til at dræbe noget af det virkelig livsværdifulde i sygeplejergerningen. Oprettelsen af sygeplejerskoler og koncentrationen af uddannelsen på de store sygehuse kan indebære en fare, idet man ofte netop på de små sygehuse med det alsidige klientel og de store, mangesidige opgaver, der skal løses, får en uddannelse i sygeplejen, som har meget værdifulde sider. Noget lignende gælder de sygeplejehøjskoler, som i øjeblikket er i drift, men som måske ikke vil kunne opretholdes, hvis der stilles altfor store krav til sygeplejeduuddannelsen.

Man burde måske overveje at have en almindelig grunduddannelse for sygeplejersker, som derpå — således som det også tildels er tilfældet nu — kan suppleres op med specialuddannelse. At være sygeplejerske på en kirurgisk afdeling og specielt på en operationsstue stiller jo krav til helt andre evner end dem, man har brug for på en medicinsk afdeling; og barselpleje, børnepleje, behandlingen af epidemiske patienter, behandling af sindssyge patienter og hjemmesygepleje er altsammen forskellige brancher, som må kunne bygge på en fælles sokkel af almindelig uddannelse.

Den, der har berøring med det arbejde, der gøres på vore sygehuse og ude i landet i vor tid, kan ikke undgå at få et meget stærkt indtryk af den enorme dygtighed, som vor sygeplejerskestand er i besiddelse

af i dag, og samtidig at få et meget kraftigt indtryk af det uhyre forcerede tempo, hvorunder sygeplejerskerne må udføre deres arbejde. Dette gælder også sygeplejeeleverne; de har et ret forceret arbejdstempo, og da de samtidig skal passe deres uddannelse og eventuelt har hjemmearbejde og læsning, er der adskillige af dem, der bryder sammen og udvikler eksamensneurose. Der er sket det glædelige i vor tid, at de vilkår, som vi er i stand til at byde vore sygeplejersker, er blevet betydelig bedre, men i mange retninger lader de endnu en del tilbage at ønske, særlig for sygeplejeelevernes vedkommende. Deres værelser er ofte overbefolkede, små og meget utilfredsstillende. Kosten er ofte sådan, at den ikke ligefrem kan siges at være fremragende, og udenomsbekvemmeligheder, vaskerum og toiletter, trænger mange, mange steder til et virkelig nøje eftersyn.

Hvis jeg må sige min hjertens mening, så får man, når man læser dette forslag til lov om sygeplejersker, et underligt indtryk af en uelskværdig tone overfor sygeplejerskerne. I stedet for, at sygeplejerskestanden fik åbnet mulighed for en bedre uddannelse og man ligesom lod et skær af taknemlighed overfor dem komme til orde, kommer der allerede i § 2 en dundersalve, der virker ligesom en knytnæve i synet på en. Er det dog ikke muligt at anbringe disse insinuerende straffeparagraffer tilsidst i loven som en lille randbemærkning i stedet for ligesom at åbne en faldlem med det samme, hvor man taler om de sygeplejersker, der må antages at være farlige for deres medmennesker på grund af legemlige mangler eller mangelfuld sjælstilstand, hvadenten denne skyldes sygdom eller misbrug af alkohol og lægemidler, eller på grund af udviklet grov uduelighed? Jeg synes, det er en unødvendigt provokerende tone på denne fremskudte plads i loven.

Nu har loven om sygeplejersker, loven om jordemødre og loven om læger en vis indre sammenhæng derved, at de alle omfatter personer, som medvirker til behandling af dem blandt deres medmennesker, der trænger til hjælp, men både indenfor jordemoderloven, lægeloven og sygeplejerskeloven synes jeg at disse paragraffer om straf og alt det er kommet til at indtage en altfor fremskudt plads. Og skal man